

1. a) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 + x - 7}{(x-2)^2} = \frac{4+2-7}{(2-2)^2} = \left(\frac{-1}{0^+} \right) = -\infty$

b) $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{2x} = \frac{\sin \frac{\pi}{2}}{2 \cdot \frac{\pi}{2}} = \frac{1}{\pi}$

c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{3x} - 1}{e^{6x} - 1} = \left(\frac{0}{0} \right) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^{3x} - 1)3x}{3x \cdot (e^{6x} - 1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{3x} - 1}{3x} \cdot \frac{3x \cdot 2}{(e^{6x} - 1) \cdot 2} = 1 \cdot 1 \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

d) $\lim_{x \rightarrow \infty} 2x - \sqrt{7 + 4x^2} = (\infty - \infty) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(2x - \sqrt{7 + 4x^2}) \cdot (2x + \sqrt{7 + 4x^2})}{2x + \sqrt{7 + 4x^2}} =$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(2x)^2 - (\sqrt{7 + 4x^2})^2}{2x + \sqrt{7 + 4x^2}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4x^2 - (7 + 4x^2)}{2x + \sqrt{7 + 4x^2}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-7}{2x + \sqrt{7 + 4x^2}} = \left(\frac{-7}{\infty} \right) = 0$$

2. a) $\sum_{k=1}^{10} 7 \cdot 2^{-k} = \sum_{k=1}^{10} 7 \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^k = \frac{7}{2} \cdot \frac{\left(\frac{1}{2} \right)^{10} - 1}{\frac{1}{2} - 1} = \frac{7}{2} \cdot \frac{2^{-10} - 1}{-\frac{1}{2}} = -7(2^{-10} - 1) = 7(1 - 2^{-10})$

b) $(2-x)^6 = \sum_{k=0}^6 \binom{6}{k} \cdot (2)^k \cdot (-x)^{6-k} =$
 $= \binom{6}{0} \cdot 2^0 \cdot (-x)^6 + \binom{6}{1} \cdot 2^1 \cdot (-x)^5 + \binom{6}{2} \cdot 2^2 \cdot (-x)^4 + \binom{6}{3} \cdot 2^3 \cdot (-x)^3 + \binom{6}{4} \cdot 2^4 \cdot (-x)^2 +$
 $+ \binom{6}{5} \cdot 2^5 \cdot (-x)^1 + \binom{6}{6} \cdot 2^6 \cdot (-x)^0 =$
 $= x^6 - 6 \cdot 2x^5 + 15 \cdot 2^2 x^4 - 20 \cdot 2^3 x^3 + 15 \cdot 2^4 \cdot x^2 - 6 \cdot 2^5 x + 2^6 =$
 $= x^6 - 12x^5 + 60x^4 - 160x^3 + 240x^2 - 192x + 64 .$

c) Ekvationen för **tangenten** är $y - f(x_0) = f'(x_0) \cdot (x - x_0)$, där $x_0 = 2$

Vi bestämmer $y_0 = f(x_0)$ genom att sätta $x_0 = 2$ in i $y = 3e^{x^2-2x} + 4$.

I får $y_0 = 3e^{2^2-2 \cdot 2} + 4 = 3 + 4 = 7$.

Vi deriverar $y' = (3e^{x^2-2x} + 4)' = 3(2x-2)e^{x^2-2x}$, beräknar $f'(x_0) = f'(2) = 3(4-2)e^0 = 6$

Ekvationen för tangenten blir: $y - 7 = 6 \cdot (x - 2) \Leftrightarrow y = 6x - 5$

3. a) $z^3 = 4\sqrt{2} - i4\sqrt{2}$. Sätt $z = re^{i\theta}$. Skriv om HL på polär form.

$$4\sqrt{2} - i4\sqrt{2} = 4\sqrt{2} \cdot (1 - i) = 4\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} e^{-\frac{\pi}{4}i} = 8e^{-\frac{\pi}{4}i}$$

Ekvationen blir

$$\begin{aligned} (re^{i\theta})^3 &= 8 \cdot e^{-\frac{i\pi}{4}} \Leftrightarrow r^3 e^{i3\theta} = 8 \cdot e^{-\frac{\pi}{4}i} \Rightarrow \begin{cases} r^3 = 8 \\ 3\theta = -\frac{\pi}{4} + n2\pi, \quad n \in \mathbb{Z} \end{cases} \\ &\Leftrightarrow \begin{cases} r = 2 \\ \theta = -\frac{\pi}{12} + \frac{n2\pi}{3} \end{cases} \quad \text{dvs. } z = 2 \cdot e^{\left(-\frac{\pi}{12} + \frac{n2\pi}{3}\right)i}, \quad n = 0, 1, 2. \end{aligned}$$

Svar: $z = 2e^{-\frac{\pi}{12}i}, 2e^{\frac{7\pi}{12}i}, 2e^{\frac{5\pi}{4}i}$.

b) $p(z) = z^4 + 2z^3 + 6z^2 + 8z + 8 = 0$. Eftersom vi har ett polynom med reella

koefficienter så är även $\bar{z} = -2i$ en rot till ekvationen.

Vi dividerar $z^4 + 2z^3 + 6z^2 + 8z + 8$ med

$$(z - 2i) \cdot (z - (-2i)) = z^2 - (2i)^2 = z^2 + 4.$$

Vi får $p(z) = z^4 + 2z^3 + 6z^2 + 8z + 8 = (z^2 + 2z + 2) \cdot (z^2 + 4)$.

Den första faktorn ger rötterna $-1 - i$ och $-1 + i$.

Svar: Rötterna är: $-1 - i, -1 + i, 2i$ och $-2i$.

4. Eftersom funktionen $y = x - 2 \arctan x$ är definierad för alla x , $D_f = R$, så kan det inte finnas lodräta asymptoter.

Vi går till

1) Vågräta asymptoter:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x - 2 \arctan x = \infty - 2 \frac{\pi}{2} = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} x - 2 \arctan x = -\infty - 2 \frac{-\pi}{2} = -\infty$$

d.v.s. inga vågräta asymptoter då $x \rightarrow +\infty$ och $x \rightarrow -\infty$.

2) Sneda asymptoter:

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x - 2 \arctan x}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} 1 - \frac{2 \arctan x}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} 1 - \frac{2 \frac{\pi}{2}}{x} = 1 - \frac{2 \frac{\pi}{2}}{\infty} = 1 - 0 = 1$$

$$m = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - kx) = \lim_{x \rightarrow \infty} (x - 2 \arctan x - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} (-2 \arctan x) = -2 \frac{\pi}{2} = -\pi.$$

Vi får att $y = x - \pi$ är en sned asymptot då $x \rightarrow +\infty$.

$$k = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x - 2 \arctan x}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} 1 - \frac{2 \arctan x}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} 1 - \frac{2 \frac{-\pi}{2}}{x} = 1 - \frac{2 \frac{-\pi}{2}}{\infty} = 1 + 0 = 1$$

$$m = \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - kx) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (x - 2 \arctan x - x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (-2 \arctan x) = -2 \frac{-\pi}{2} = \pi.$$

$y = x + \pi$ är en sned asymptot då $x \rightarrow -\infty$.

Kurvan har två sneda asymptoter.

3) Derivera $y' = (x - 2 \arctan x)' = 1 - 2 \frac{1}{1+x^2}$

4) Stationära punkter: $f'(x) = 0$

$$1 - \frac{2}{1+x^2} = 0 \Leftrightarrow 1 = \frac{2}{1+x^2} \Leftrightarrow 1+x^2 = 2 \Leftrightarrow x^2 = 1 \Leftrightarrow x = \pm 1.$$

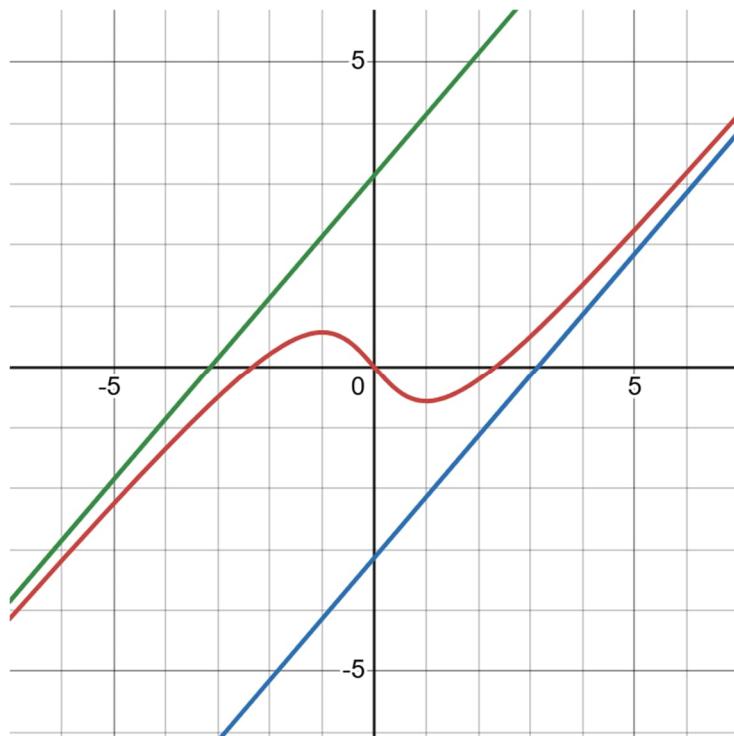
5) Teckenschemat blir:

x		-1		1	
$f'(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	↗	Lok. max	↘	Lok. min	↗

Lokal maximipunkt i $x = -1, y = \frac{\pi}{2} - 1$, lokal minimum i $x = 1, y = 1 - \frac{\pi}{2}$.

6) Skärningen med y -axeln: $x = 0, y = 0$

7) Graf:

5. a) Derivera $f(x) = \frac{\cos^2 x}{1 + \sin^2 x}$.

$$f'(x) = \frac{2\cos x \cdot (-\sin x) \cdot (1 + \sin^2 x) - \cos^2 x \cdot 2\sin x \cdot \cos x}{(1 + \sin^2 x)^2} = \frac{-2\sin 2x}{(1 + \sin^2 x)^2}.$$

$$f\left(\frac{\pi}{4}\right) - 3f'\left(\frac{\pi}{4}\right) = \frac{\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2}{1+\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2} + 3 \cdot \frac{2 \cdot 1}{\left(1+\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2\right)^2} = \frac{1}{3} + \frac{8}{3} = 3$$

b) Efter omskrivning får vi $f(x) = \frac{1}{x} - 1 + 2\ln(x+1) > 0$, $x > 0$

$$f'(x) = -\frac{1}{x^2} + \frac{2}{x+1} = \frac{2x^2 - x - 1}{x^2(x+1)} = \dots = \frac{2(x-1)(x+\frac{1}{2})}{x^2(x+1)} = 0 \Leftrightarrow x = 1; -\frac{1}{2}.$$

Då $x > 0$ tar vi bara med $x = 0$ och 1 i teckenschemat.

Då $x^2(x+1) > 0$ behöver vi inte ta med nämnaren i tabellen.

x	0		1	
$f'(x)$	odef	-	0	+
$f(x)$	odef		2ln2	

Vi ser direkt att $f(x) \geq 0$ för $x > 0$, d v s gäller att $\frac{1}{x} - 1 > -2\ln(x+1)$ för $x > 0$.

6. Låt lådans bottentyta ha längden $2x$ och bredden x samt lådans höjd vara h .

Lådans area (utan lock) blir: $A = 2x^2 + 2xh + 4xh = 2x^2 + 6xh$.

Volymen blir: $V = 2x^2h$.

Vi löser nu ut h ur A : $h = \frac{A - 2x^2}{6x}$.

Sätter vi in detta i V får vi:

$$V(x) = 2x^2 \cdot \frac{A - 2x^2}{6x} = x \cdot \frac{A - 2x^2}{3} = \frac{1}{3}(Ax - 2x^3)$$

$$V'(x) = \frac{A}{3} - 2x^2 = 0 \Leftrightarrow x = \pm\sqrt{\frac{A}{6}} \quad , \quad x = \sqrt{\frac{A}{6}} \text{ ty } x > 0.$$

h måste vara positiv dvs. $0 < x < \sqrt{\frac{A}{2}}$.

Du kan använda andraderivatan eller

Teckenschema

x		$\sqrt{\frac{A}{6}}$	
$V'(x)$	+	0	-
$V(x)$	↗	$\frac{2A}{9}\sqrt{\frac{A}{6}}$	↘

Alltså får vi maximal volym för $x = \sqrt{\frac{A}{6}}$.

Svar: Lådans maximala volym är $\frac{2A}{9}\sqrt{\frac{A}{6}}$.

SLUT.